

Intervenció i Assessorament Psicopedagògics a l'Educació Infantil i Primària

Codi: 42976
Crèdits: 10

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313754 Psicopedagogia	OT	0	A

Professor/a de contacte

Nom: Edgar Iglesias Vidal

Correu electrònic: Edgar.Iglesias@uab.cat

Equip docent

Maria Antonia Castell Escuer

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Un cop accedit al màster no es necessiten prerequisits per realitzar aquest mòdul.

Objectius

La intervenció psicopedagògica en educació infantil i educació primària parteix de la concepció que els principis reguladors del procés ensenyament-aprenentatge s'han d'adaptar específicament a les característiques i necessitats que presenten els alumnes, entesa tota l'actuació educativa en aquests nivells com preventiva. Per aquest motiu, s'han d'incorporar els mecanismes que permetin enfortir les competències bàsiques i la incorporació al món social per part dels alumnes. També és, en aquests nivells educatius, on s'hauran d'emfatitzar els processos de detecció precoç dels problemes associats a l'aprenentatge i el desenvolupament de l'alumnat, de manera que la prevenció secundària sigui eficaç.

Els objectius que es plantegen són els següents:

- Valorar l'actuació educativa des d'un procés sistèmic.
- Conèixer els recursos per a la detecció precoç de problemes d'aprenentatge.
- Analitzar els processos d'intervenció psicopedagògica.
- Valorar els principis i models per a la intervenció psicopedagògica amb l'alumnat, les famílies i el currículum.
- Elaborar plans i programes d'intervenció psicopedagògica orientats a la millora dels processos d'ensenyament-aprenentatge.
- Prendre consciència del paper que cal assumir vers la intervenció psicopedagògica en educació infantil i educació primària.
- Adquirir noves competències professionals per a l'atenció a la diversitat i des d'una perspectiva comunitària de l'educació.

Competències

- Analitzar l'organització i el funcionament dels centres educatius a fi de coordinar l'orientació personal, acadèmica i professional de tot l'alumnat juntament amb la comunitat educativa.
- Analitzar les dades obtingudes en l'avaluació psicopedagògica i emetre informes pertinents d'acord amb la naturalesa de les dades.
- Assessorar i orientar els professionals de l'educació, tenint en compte les mesures d'atenció a la diversitat en l'organització, el disseny, la implementació i l'avaluació dels processos d'ensenyament i aprenentatge.
- Desenvolupar habilitats i tècniques per a l'assessorament i l'orientació de les famílies.
- Determinar les necessitats psicopedagògiques dels alumnes, els grups i les organitzacions a partir de l'aplicació de diferents metodologies, instruments i tècniques avaluatives.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els plantejaments de la inclusió socioeducativa, identificant-ne les limitacions però optimitzant-ne les possibilitats d'actuació tant en l'etapa d'educació infantil com al llarg de l'educació primària.
2. Aplicar als centres d'educació infantil i primària programes preventius de les dificultats d'aprenentatge implicant les famílies en la resposta educativa.
3. Col·laborar en l'elaboració i en els processos de desenvolupament curricular i de plans institucionals dels centres d'educació infantil i primària, especialment el pla d'acció tutorial.
4. Dissenyar documents relacionats amb el projecte educatiu del centre d'educació infantil i primària, tenint en compte l'atenció a la diversitat, les dificultats d'aprenentatge i convivència, així com la promoció de l'èxit escolar.
5. Dissenyar propostes de planificació didacticoorganitzativa per millorar la prevenció i l'atenció educativa als centres d'educació infantil i primària.
6. Dissenyar propostes que fomentin el treball col·laboratiu entre els docents per dissenyar i aplicar l'orientació educativa a l'educació infantil i primària.
7. Elaborar i desenvolupar accions i programes que fomentin la participació i col·laboració efectives de les famílies en els processos educatius dels seus fills als centres.
8. Elaborar informes diagnòstics i dictàmens d'escolarització per a tot l'alumnat d'educació infantil i primària amb necessitats específiques de suport educatiu.
9. Elaborar plans d'intervenció orientadora i d'assessorament educatiu a partir de l'anàlisi institucional del centre educatiu.
10. Identificar les necessitats educatives de l'alumnat en l'etapa educativa d'infantil i primària, especialment d'aquell que requereixi suport específic així com programes d'estimulació precoç.
11. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
12. Recopilar i analitzar el conjunt de dades i resultats propis de l'avaluació psicopedagògica, tant d'alumnes individuals com de grups.
13. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
14. Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinaris) i desenvolupar actituds de participació i col·laboració com a membre actiu de la comunitat.

Continguts

1) La intervenció psicopedagògica en educació infantil i primària con a procés sistèmic: centre educatiu, aula, currículum, alumnat, famílies, context sociocomunitari.

2) Orientació i intervenció psicopedagògica centrada en el currículum.

1. Accessibilitat del currículum en educació infantil i primària. El sistema inclusiu.
2. L'adequació de les accions educatives en funció de les necessitats.
3. Enfocaments curriculars per atendre les necessitats educatives en educació infantil i primària.
4. Principis curriculars per a la intervenció psicopedagògica en educació infantil i primària.

3) Orientació i intervenció psicopedagògica centrada en l'alumnat.

1. Els processos de prevenció en educació infantil. La detecció precoç. Recursos per la detecció precoç
2. L'avaluació de l'alumne i els processos interaccionals. Recursos per l'avaluació.
3. Els informes psicopedagògics dels alumnes d'educació infantil i primària.
4. Intervenció psicopedagògica en educació infantil i primària.
5. Actuació i rol del professorat des de les seves funcions docent i orientadora. El treball en xarxa.

4) Orientació i intervenció psicopedagògica centrada en les famílies.

1. Models d'anàlisi per la intervenció familiar.
2. Gestió de la participació de la família en els processos educatius dels seus fills i la col·laboració amb els docents d'educació infantil i primària.

5) Orientació i intervenció psicopedagògica des d'una dimensió intercultural i des d'una perspectiva comunitària

1. Fonaments pedagògics i estratègies pel foment de la dimensió intercultural.
2. Fonaments sociopolítics i estratègies pel foment de l'educació comunitària.

Metodologia

L'assignatura es basa en les metodologies següents:

- Consulta i lectura de bibliografia i webgrafia recomanada.
- Exposicions magistrals i multimèdia.
- Anàlisi de documents.
- Pràctiques d'aula mitjançant estudis de cas i simulacions de situacions professionals.
- Treball en grups cooperatius.
- Tutories.
- Revisió de treballs i exercicis d'aula.
- Debat amb experts.
- Sortida i visita a un centre d'assessorament psicopedagògic.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari	60	2,4	1, 3, 4, 6, 8, 10

Tipus: Supervisades

Treball individual i/o en grups supervisat pel professorat on mitjançant anàlisi de documents, resolució de casos o activitats diverses s'aprofundeix en els continguts i temàtiques treballades	65	2,6	4, 6, 7, 9
--	----	-----	------------

Tipus: Autònomes

Treball en grup que s'orientarà vers la consecució de les competències assolides a cada bloc del temari	125	5	11, 13, 14
---	-----	---	------------

Avaluació

Els resultats de l'avaluació de cadascuna de les evidències s'hauran de publicar en el campus virtual en el termini màxim d'un mes després de la seva realització. La realització de les evidències seran en petit grup (s'assignarà a la mateixa aula) i les dates d'entrega correspondran al període de classes del mòdul (11 desembre 18; 5 març 2019; 2 d'abril 2019).

El treball del mòdul consistirà en l'entrega d'un treball en grups de 3 persones, pel darrer dia de classe: 30 d'abril 2019.

L'auto-avaluació es realitzarà individualment i s'entregarà el darrer dia de classe: 30 d'abril de 2019.

Per superar el mòdul, cal haver aprovat les evidències i treball en grup. En cas que el mòdul estigui suspès, l'estudiant haurà de matricular-se novament del mòdul en la propera edició del màster. En aquest cas, no es guardarà cap nota de les evidències.

Al llarg del procés avaluatiu, s'orientarà a l'estudiant sobre les evidències a presentar, si es cau.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball o prova escrita es penalitzarà amb un 0 com a nota de l'evidència perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup (en aquest cas, tots els membres del grup tindran un 0).

L'assistència a les sessions presencials és obligatòria, l'estudiant ha d'assistir a un mínim del 80%. En cas contrari l'avaluació correspondrà a un NP.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Anàlisi de casos a desenvolupar en grup	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12
Assistència a classe	15%	0	0	11, 13, 14
Auto-avaluació	5%	0	0	11, 13
Treball del mòdul	40%	0	0	1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12

Bibliografia

Albaigés, B., Selva, M., Baya, M. (2009). *Infants, família, escola i entorn: Claus per a un temps educatiu compartit*. Fundació Jaume Bofill i Ajuntament de Barcelona.

Barros de Oliveira, V. y Bossa, N.A. (coord.) (2009). *Evaluación psicopedagógica de 0 a 6 años. Observar, analizar e interpretar el comportamiento infantil*. Narcea, S.A.

Barros de Oliveira, V. y Bossa, N.A. (Coord.) (2001). *Evaluación psicopedagógica de 7 a 11 años. Evolución. Autonomía. Comportamiento. Relaciones*. Narcea, S.A.

Departament d'Ensenyament. (2015). *De l'escola inclusiva al sistema inclusiu. Una escola per a tothom, un projecte per a cadascú*.
<http://ensenyament.gencat.cat/web/.content/home/departament/publicacions/colleccions/inclusio/escola-inclusiva>

González, M.J. (2012). *Prevención de las dificultades de aprendizaje*. Madrid. Edcs. Pirámide.

Includ-ED (2011) *Actuaciones de éxito en las escuelas europeas*. Colección Estudios CREADE n.9.

Mérida, R; Ramírez, A., Corpas, C., y González, M.E. (2012). *La orientación en educación infantil*. Madrid. Edcs. Pirámide.

Mir, Victoria; Gómez, M^aT.; Carreras, Llorenç; Valentí, Montserrat y Nadal, Anna (2011). *Evaluación y postevaluación en educación infantil. Cómo evaluar y qué hacer después*. Narcea, S.A. 2^a ed.

Santiuste Bermejo, V. ; González Pérez, J. (2011). *Dificultades de aprendizaje e intervención psicopedagógica*. Madrid. Ed. CCS.